

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, isven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . f. 3.— „ „ „ f. 4.50 za pol leta . f. 6.— „ „ „ f. 9.— za vse leto . f. 12.— „ „ „ f. 18.—
Naročnine je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se sprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nvč., isven Trsta po 4 nvč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uradništvu ulice Caserma št. 18. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uradništvu ulice Molino piccolo št. 8, II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati leco Trst. Odprište reklama žele so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

VABILO na javni narodni shod,

ki ga sklicuje pol. društvo „Edinost“

v prostorih Ant. Miklavca št. 209 pri Sv. Mar. Mag. Spodnji.
v nedeljo dne 6. t. m. ob 3¹/₂ uri popoldne.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
3. Eventuelni predlogi.

Ob enem se naznanja, da bo v torek 8. t. m. shod v Roccolu v gostilni M. Prašena za kasarno, št. 67. Tržaški in okoliščanski Slovenci!

Sedaj vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ sklicuje zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeležijo teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želijo in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 29. novembra 1896
v Škodnju.

(Dolge)

Za besedo se je oglašil g. M. Kamušič: Šola je važna za vse ljudi na svetu. Vendar je takih ljudi, ki menijo, da nekaj je bilo bolje, ko še ni bilo toliko šol. Morda je tudi res tako. Morda bi bilo res bolje, ako bi ne bilo šol — nikjer! Vsa drugačna pa je stvar, ako je v jednem kraju dovoljno šol, v drugem pa ne. Ljudje v tem poslednjem kraju zaostajajo za onimi drugimi in so na škodi. Tako se godi nam Slovincem v Trstu. Tudi mi nimamo dovoljno šol in zato trpimo veliko škodo. Da, šola je neizmerne važnosti za narode. Tudi za to resnico imamo najboljših dokazov tu v Trstu. Menite-li, da bi se Lahi tako trgali za šole, menite-li, da bi oni tako lovili naše otroke ter jih tlačili v svoje laške šole, ako ne bi poznali velikega pomena šole za bodočnost naroda? Menite, da bi ugrabljenim otrokom našim ponujali „meneštre“ in obleke, ako ne bi vedeli, da njih laška šola spreminja naše slovenske duše? Ne bi! O tem lovu na naše otroke, jih ne vodi

želja, da bi se isti res kaj naučili, ampak jedino le ta namen, da postanejo lahneta, kajti pravi Lah seveda ne morejo postati.

Ko torej dospé otrok do potrebnih let, treba ga poslati v šolo. In tedaj se začne lov. Izvestni učitelji pregovarjajo stariše, jim dokazujejo, kako dobro bi bilo, da se otrok prične italijanščini, in v ta namen naj bi se vpisal v italijanski oddelek. Včasih se stariši udajo, včasih pa tudi ne. In posledica temu je, da v jedni in isti družini zabaja jeden otrok v slovenski, drugi pa v italijanski oddelek. Eden otrok s vzgaja tako, drugi zopet tako, a konec vsemu je — prepir med otroci in v družini. To je tako, kakor je bilo v nekdanjih časih, ko so se ljudje bojevali radi razlike — v veri.

Naša šola je na povsem klivi podlagi, ker ne odgovarja namenu, kakoršnega jedinega ima in sme imeti ljudska šola. Mesto da bi šola skrbela, da si po pametnih pedagoških načelih otroci priučijo, kar jim je potrebno za življenje in kar je tudi označeno v šolskih zakonih, ne gledajo pa pri nas na drugo, nego da se mladina nekoliko priučijo drugemu deželnemu jeziku.

Občina dobiva veliko denarja za vzdrževanje

„Še dve čaši rakije!“ naročil je pop z nova. „No, Bogosav, saj vem, kako je s teboj, da te lahko spravi v zadrego posebno tisto prokleto računstvo! A tudi tu se je lahko izvit. Tvoj Mirko se misli oženiti!“

„No, in —“ mu je posegnil sodnik nepotrepljivo v besedo.

„In ti sam si zanj snubil hčer Stojadina Delimiroviča. Ako ti dá žnje svoj travnik, tisti ob potoku, potem bi se vendar, ako bi drugega ne kazalo, s tem lahko poravnali občinski računi. In stari je pijanec; do dobra ga napoji in on ti podari vse, kar ima, in to je travnik. Vse drugo, kar ima, je zadolženo. To prepustimo, kakor se spodobi, njemu in njegovim sinovom. He, he! Doktor v popovi glavi tli le še iskrica bogoslovja, ne spravijo me tako lahko s konja, prijatelj!“

Pop se je smehljaj, zadovoljen sam sabo, pogladil si brado, nategnil si pas ter ljubeznjivo gledal v obraz sodniku, a sodnik je molčal.

Med tem so v gostilni dalje brumeli in pili, pri kaki mizi pa se tudi mirno razgovarjali; saj se v vsaki družbi, tudi v selu, dobé mirni ljudje. Tam zadej sta sedela pri mizi dva: jeden majhen postaren mož z osivelimi lasmi in brado; med

šol. Ta denar se steka v občinski kasi. S tem denarjem vzdržujejo v Trstu: občinski gimnazij, občinsko realko, štiri pet-šestrazrednice, obrtnijsko-kupčijske in razne strokovne šole. A vse to je samo za Laho, za okoličane pa nič. Ali se, vprašam, na ta način pravično deli tisti denar, ki prihaja od vseh strani — tudi od vas? — in se steka v občinsko blagajno? Mi smo grozno prikrajšani na ta način in moramo zaostajati? Kaj znajo naši otroci? Niti pisati, ni računati ne znajo, ker magistrat dela na to, da ima šola bolj političke, nego pa vzgojevalne namene.

V naši okolici ni velikih kmetij. Ako ima terej oče več otrok, ne more jih vseh obdržati doma, ampak gledati mora, da jih pošlje v svet. Kam naj pošlje torej dečka, ko je dovršil demačo ljudsko šolo? V srednje šole bi ga morda rad poslal. Kako neki? V nas so srednje šole le laške in nemške. Niti vsprejmejo ga ne, ker ne zna jezika, a če so ga že vsprejeli, pa mora zaostajati siromak. Naši otroci so torej na vetru, ko so dovršili 12 leto. Žalostno je torej, prežalostno, da v mestu nimamo nobene slovenske šole, nobene strokovne šole, a v okolici nijedne šestrazrednice. Tako stanje je krivično in nezdružljivo. Tu bi morala nastopiti vlada in prisiliti občino, da odpomore temu kričečemu nedostatku. Spoštovani zborovalci: brez šole ni napredka!

Znan je križev pot prošnje slovenskih starišev v Trstu za osnutje jedne slovenske šole. Mestna oblast se sklicuje na zakon, ki določa 4 kilometre daljave. To določilo ne more veljati o naših klimatičnih razmerah. Pomislite le na strašno burjo. Kako naj bi otrok hodil po taki burji do 4 kilometre daleč. Koliko otrok bi obbolelo in došlo pljučnico? Za Laho imajo seveda šole za vsakim vogalom, le mi smo na slabem, le za nas velja določilo o 4 kilometrih. Gori omenjena prošnja leži sedaj menda na magistratu, in nikake nade ni, da bi se skoro rešila, ako ne prišljane vlada.

Naši otroci bi radi zahajali v srednje šole, toda ne morejo kuker sem povedal gori. Da nekoliko odpomore temu nedostatku, ustanovila je vlada ravnokar pripravnico za naše otroke. Dasi

zobmi je držal pipe; pušé je pljuval često, poleg njega pa je bila naslonjena velika palica; včasih je skulil iz čaše, ki je stala pred njim, se ozrl po gostilni, molčal in pomislil. Njemu nasproti je sedel lep mladec visoke rasti, pravičnega obraza, odkritega pogleda in pogumnega, drzovitega držanja. Ni pušil in ni pil, le včasih je zvedavo po strani pogledal starca.

„Čika (stari), kaj važnega neki naš pop ugiba s sodnikom Bogosavom?“

„Ne bode dosti prida, sinko“, je rekel starec, „pop se je danes vrnil iz Kragujevca; kakor bi čuvalci in spletkarji tam radi ribarili v motnem, tako bi ta dva rada tukaj.“

Po teh besedah sta umolknila zopet. Starec je pušil dalje ter se odkaljeval, mladec pa je strmel pred-se. Čez nekaj minut je starec potegnil mladega za rokav:

„Kaj je očka?“

„Evo, dragi Raka, ravnokar je Stojadin Delimirovič prišel v gostilno.“

Starec je rekel te besede malomarno predse, le okolo ustnic mu je igral porogljiv usmev.

(Pride še.)

PODLISTEK

Krivoseška gostilna.

Srbaki spisal Gjuro Jakšić; preložil A. B.

„Da, da“, nadaljeval je sodnik, „nekaj sem že ališal govoriti, sedaj mi marsikaj hodi na misel; to ne obeta nič dobrega. Saj veš, kake preglavice smo imeli, predno smo izbrali pripravnega kandidata za narodov zastop in naših ljudi za sodniška mesta. To so sami naši ljudje in zavezniki, in če padem jaz, česar me Bog varuj, potem padejo tudi oni! In potem ne bode več mogoče prikrivati tistih nesrečnih računov. Skoro bi bilo bolje, ko bi ljudje z možmi šli drug na drugega. Vse bi se izteklo jasneje in lepše, sedaj pa potrebujem dva odvetnika in sedem bogoslovcev. To me muči!“

Sedaj je bila vista na popu, da tolaži sodnika. Svojo nalogo je pa tudi dobro umel in takoj naročil dve čaši žganja. Potem je zgovorno, živo in dolgo prigovarjal sodniku. Zatičeval mu je, da on sam napne vse moči, da ga ohrani na sodniškem mestu. A Bogosav je že zgubil zaupanje.

„Ako pade ministerstvo in pride nov načelnik, potem pope“, je dejal, „so se tudi meni izteklo ure.“

institut pripravnic sam na sebi znači krivico za naše otroke, ker morejo zgubiti jedno leto, vendar smo sami prosili za tako pripravnico, ker smo videli, da si drugači ne moremo pomoči. Tako pripravnico smo imeli že popred gori na Proseku. Ta pripravnica je pa priročna le jednemu delu zgornje okolice. V tej šoli se otroci priučujejo nemškemu jeziku, kateri jezik je potreben, kakor stoje sedaj stvari v Avstriji.

Sedaj smo dobili drugo pripravnico v Rojanu. Mi smo seveda želeli, da bi se pripravnica ustanovila sredi mesta, toda vlada se izgovarja, da v mestu ni bilo dobiti primerne prostora. Čudno, zelo čudno, da ne bi bilo najti v vsem mestu primerne prostora za tako šolo! Kaj storiti? Šola v Rojanu je preoddaljena za vzhodni del mesta in okolice. Mladina ne more hoditi tako daleč. Zatevati moramo torej, da se pripravnica premesti iz Rojana v mesto, ali pa da se osnuje še jedna pripravnica za ta del okolice. Predlagam torej resolucijo:

„Slavna vlada naj blagoizvoli premestiti novoustanovljeno pripravnico v sredo mesta ali pa ustanoviti še drugo pripravnico za vzhodni del mesta in njega okolice“.

(Burna pohvala.) Resolucija se je vsprejela soglasno. (Zvršetak pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 8. decembra 1896.

Državni zbor. Včeraj je razpravljala zbornica o osnutku fidejkomisa grofa Čartoriskega. Več govornikov je predlagalo, da naj se preide na dnevni red. Minister je zagovarjal predlog, mené, da tudi nasprotniki morajo priznati, da so fidejkomisi čisto koristni. Sosebno pa v tem slučaju da gre za to, da se velikanska kulturna ustanova postavi v službo ukupnosti. Vsa Galicija pričakuje napetostjo, kako se reši ta stvar. Ako bi se predloga odklonila, ne bi to koristilo nikomur, ali užalilo bi jeden celi narod. Potem je prišlo do burnih prizorov. Posl. Hütter je bil namreč nasvetoval, naj se seja zaključi. Ker pa je večina odklonila ta predlog, so levicari in Mladočehi ogorčeno protestovali proti takemu postopanju. Ogorčenje na levi je bilo toliko, da niso pustili govoriti niti svojega lastnega somišljenika, govornika proti, posl. Pollaka. Vsklikanje med levico in na skrajni levi je bilo toli silno, da se je generalni govornik Pollak moral odpovedati besedi. Vsa opominjanja predsednikova niso hasnila nič. Slednjič se je oglasil starina med nemškimi poslanci iz Češke, posl. Nitsche, rekši, da obžaluje, da je večina tako malo obzirna do manjšine. Po osemurnem delu treba počitka. Njegova stranka da hoče upotrebiti vsa obstrukcijska sredstva, da prepreči nadaljnjo raspravo. To je pomagalo. Ko je posl. Nitsche ponovil predlog, da se seja zaključi, vsprejel se je ta predlog soglasno.

O položaju pišejo z Dunaja zagrebškemu „Obzoru“: Novinstvo komentira poslednja glasovanja Mladočehov ter jih dovaja v zvezo z obljubo vlade, da se v češke urade uvede češki jezik kakor službeni jezik. Nočem preiskovati, ali je tu res kaka zveza. Konstatirati pa moram, da sem vam javil že pred mesecem dni, kako vlada namerava zadovoljiti pravici ob vprašanju češkega jezika. Ako sem dobro poučen, se to ne zgodi, dokler je zbran parlament, ampak prestolni govor, katerim se zaključi parlament, bode imel odstavek, ki bode naznanjal, da se na temelju ravnopravnosti ugedi želji češkega naroda, da bi se tako povspešilo delo pomirjenja v kraljevini češki.

Za urejenje kongrué. Dne 25. t. m. se je sešlo na Dunaji kakih 200 odposlancev duhovščine, in sicer rimsko-katoliških in grško-katoliških, da se posvetujejo o peticiji, katero izroče visoki vladi in državni zbornici radi postave o stalni kongruji, katero je visoka vlada sama predložila. Bile so zastopane skoraj vse škofije tostranske države; najbolj številno pa je bila zastopana goriška nadškofija. Iz Goriškega namreč so bili navzoči: državna poslanca mons. prošt Jordan in dr. Gregorčič, potem dr. Sedej, vodja Avguštinaja, in odposlanca čč. gg. Grča in Golob. Od drugih krajev je došlo največ Čehov in Rusinov. Ta shod ima ravno v tem posebno važnost, da so se ga udeležili v mnogem številu tudi duhovni grško-zedinjenega obreda. Ti so prav živo opisovali svoje družinsko gmetno stanje.

Zborovalci so se z malimi premembami po temeljitem in vsestranskem pretresanju svojega stanja zjediniili za peticijo šentipolitske duhovščine. Navzoč je bil tudi znani dr. Fuchs, kateri je podal zborovalcem znamenitih pojasnilih.

Zborovanje je trajalo od 2. do 8. ure.

Razgovora so se dejanski udeležili goriški zastopniki z dobrim vspehom.

Konečno so zborovalci izvolili odbor dvanajstih udov, v kateri je bil izvoljen tudi zastopnik goriške duhovščine, č. g. župnik Grča.

Ta odsek je dobil nalogo, da peticijo konečno vredi, govori z načelniki posameznih klubov drž. zbora in peticijo izroči ministrom. Odsek je dne 26. novembra imel sejo od 9. do 1. ure. Popoldne je v zbornici državnih poslancev priporočil peticijo kongruji načelnikom klubov.

Vsi so bili jako prijazni z deputacijo in obljubili svojo pomoč.

Tu bodi pripomnjeno, da se je na shodu govorilo v raznih slovanskih jezikih in tudi v slovenskem. Pri razgovoru z načelniki pa se je govorilo večinoma v češčini in ruščini in deloma tudi v slovenščini. Izvanredno naklonjenost so deputaciji kazali kneza Schwarzenberg in Liechtenstein ter dr. Lueger. Ministrom se je deputacija poklonila v nedeljo in jim izročila peticijo. O tem pa prihodnjič. „Prim. list“.

Dr. Herold o položaju. Politiško društvo v Hrudemu je sezvalo te dni volilni shod, na katerem je poročal o položaju odličnjak med Mladočehi, dr. Herold. Povedali smo že, da so bile njega izjave znamenite v mnogokaterem pogledu, in smo tudi obljubili, da jih prijavimo čitateljem vsaj v glavnih potezah.

Že pozprav predsednika shodu je bil zanimiv in tudi potreben. Nastopil je namreč precej ostro proti zametanju narodnosti, oziroma proti internacionalizmu. Krivo je menenje, da takozvano mednarodno čutstvovanje ni toisto kakor odklanjanje narodnosti. Kdor širi take nauke, ni za napredek, ampak za nazadovanje, on se je naveličal življenja. Najodločneje treba oporekati takim poskusom, slabečim življensko moči naroda. V tem pogledu ni smeti transigirati, ni popuščati.

Dr. Herold smatra sedanje situacijo jako resno. V našem političkem življenju je videti pojavov, ki zahtevajo, da jih poslanci opazujejo treznim očesom ter jih na primeren način izkoristijo na korist narodu. Po sodbi govornika je mladočeška stranka že dovršila velik del svoje naloge. Vsaka stranka ima svojo dobo. In tako pride tudi čas, ko se mladočeški poslanci ne bodo mogli identifikovati z nadaljnjim napredkom narodnega dela. Na krmilo pridejo naprednejši življi. To ne bi bila nesreča, ali nesreča bi bila, ako bi prišli na krmilo slabeji življi.

Politiška važnost naroda češkega se je povzpela do neke višine. Vsi činitelji računajo sedaj z važnostjo naroda češkega. Na tej premembi pa ni zahvaliti ministerstva, ampak naravni razvoj naroda češkega. Za ta razvoj nimajo pomena vlade, kajti iste prihajajo in odhajajo. Poslanci se torej ne smejo ravnati po volji vlade, ampak morajo v sebi, v narodu, v njega političski moči, pripravljati take situacije, da bodo tudi parlamentarni zastopi in vlada hoteli, kar nared hoče. V novejši čas je nastalo navskrižje v menenjih, da-li je sedanja vlada naklonjena narodu češkemu ali ne. Govorniku se ne vidi važno to navskrižje, ampak on opira svoje nade, ki se morda izcimijo iz sedanje situacije z a narod češki, na vse druge činitelje in prikazni, ne pa na namene vsakodobne vlade. Najvažnji tak pojav je razpad ene velike stranke, ki je od prvega začetka konstitucionalne dobe vsikdar igrala prvo vijolino, bodisi kakor vladna stranka, bodisi kakor opozicija. Ta stranka je nemška levica in ta stranka je bila najhujša nasprotnica taženj naroda češkega. Ta stranka je danes v razsulu, in k temu je deloma pripomogel tudi politički boj naroda češkega.

Drugi tak pojav so volitve iz V kurije. 72 novih poslancev prinesejo novih načel v parlament, zbok česar nastanejo tam novi organizmi. Ako pomislimo še, da kluba konservativcev v njega sedanjih obliki ne bode več v prihodnji zbornici, in da pride do sprememb tudi v poljskem klubu, moremo biti uverjeni, da v novi zbornici bode le konglomerat, iz katerega se še le izcimijo novi organizmi. Iz tega je razvidno, kako uestne je,

da si češki poslanci ohranijo svobodno roko do vseh strank. O sedanjih okolnostih ni možno že vnaprej določiti svoje taktike, kajti treba skrajne previdnosti. Z ozirom na dejstvo, da se politička situacija prav gotovo ne reši že sedaj, je vezanimivo vprašanje, kako se bodo razvijali domači odnošaji. S to izjavo je došel dr. Herold do najinteresantnejše točke svojih izvajanj: jel je govoriti o odnošajih med češkimi strankami. Tu je bil dr. Herold vezanimiv, kajti jasno in odločno je priznal, da so se odnošaji mnogo spremenili v poslednji čas in sicer — v ugodnem smislu! V prvo je zahteval, da narod češki za sedaj še pušči političko vodstvo mladočeški stranki, kajti vsaki stranki treba dovoliti potrebnega časa za rešitev nadete si naloge. Označivši te svoje stališče pa se je govornik nenavadno prijazno obrnil do konservativnega plemstva in do Staročehov. Do obojih se je obrnil s pozivom, da bi se z Mladočehi čutili sinove istega naroda. Plemstvo pa je apostrofoval, da ima — zbok svojih svoboščin — celo večjo dolžnost do naroda nego navadni poslanci. Ako se hoče plemstvo pridružiti temu programu, potem bi bile otročje in bi slabilo narod, ako bi hoteli odklanjati njega sodelovanje.

Kar se tiče Staročehov, meni dr. Herold, da vzrok njih padu ni bil njih program. Staročehi naj se le odpovejo nadi, da bi mogli dobiti vodstvo v svoje roke. Kajti, ako bi morali odstopiti Mladočehi, prišli bi na krmilo še radikalnejši življi. Razmerje staročeske stranke se da rešiti prav ugodno. Oni Staročehi, ki se pripoznavajo k skupnemu programu in ki želé uresničenje istega, naj ne ovirajo Mladočehov, ampak podpirajo naj iste patrijotičko vnaemo, da despe do svojega cilja.

Dr. Herold pozivlja torej plemstvo in Staročeha na sodelovanje za bodočnost naroda. Kdor vé, koli ostro nasprotje je bilo med temi skupinami še ne dolgo temu, kdor vé, kako Mladočehi niso hoteli niti čuti o kakem transigiranju in da so smatrali vsako popustljivost nasproti Staročehom in plemstvu za izdajstvo na narodu, mu je pripoznati, da se v tej apostrofi dra. Herolda zrcali radikalen preobrat v razmerju med češkimi strankami, preobrat, ki more poroditi le dobrega sadu za narod češki. (Zvršetak pride.)

Iz ogerske zbornice poslancev. V današnjem jutranjem izdanju (med najnovejšimi vestmi) smo že povedali, da je v ogerski zbornici poslanecv interpeloval posl. Polonyi radi vsebine prestolnega govora in radi tajne pogodbe med Nemčijo in Rusijo. Baron Banffy je že včeraj deloma odgovoril na to interpelacijo. Rekel je, da si sicer pridržuje za poznejši čas, da meritorično odgovori na stavljena mu vprašanja, — kajti tu gre za zamotana vprašanja velike važnosti, toda že danes mora konstatovati, da vlada prevzema popolno odgovornost za vsebino prestolnega govora. V tem ni bilo nikacega posebnega namena, da se v prestolnem govoru ni omenjal vnanji položaj. Vladi da se namreč ni videlo potrebno, da bi še enkrat povdarjala to isto, kar je že rekla dne 6. oktobra. Razkritja Bismarckovega glasila, „Hamburger Nachrichten“, niso prav nič spremenila vnanjih odnošajev naših. Ta razkritja imajo poprej zgodovinsko važnost, toda na politiko današnjega dne nimajo nikacega upliva.

Tako je odgovoril baron Banffy radovednemu posl. Polonyi-u. Povedal seveda ni ničesar, kajti to so le bile splošne brezpomembne fraze, kakoršne bi bil pogodil tudi zadnji novinec v častnem zboru oficijoznih časnikarjev. To bi bilo zanimalo, ako bi bil baron Banffy odgovoril določno, da-li je vlada vedela o oni tajni pogodbi in da-li ve, ali se je ista ponovila ali ne?!

Temu vprašanju se je izognil baron Banffy. Na frazo, da imajo razkritja Bismarckova le zgodovinsko važnost, bi pripomnili lahko tu, da zgodovina je ali bi morala biti učiteljica ne le narodom, ampak tudi politikom in državnikom, in posebno pa še zgodovina dejstev, ki se v zvezi z sedanjostjo, takih dejstev, kakoršna je bilo one Bismarckovo — izdajstvo nasproti lojalni zaveznici Avstriji!

Obisk predsednika francoske republike v Peterburgu. Iz Pariza prihaja vest, da predsednik republike francoske, Faure, gotovo obišče Petrograd. Čas pa še ni določen za to, kajti popred morata vrniti carju obisk cesarja Fran Josip in Viljelm.

Srbski kralj se je vrnil iz Neapelja v Rim. Včeraj si je ogledaval znamenite zgradbe in spomenike. Zvečer je bil na Kvirinalu obed v kraljevi obitelji. Kardinal Rampolla je obiskal kralja Aleksandra v njega stanovanju v hotelu „Quirinale“. Mndil se je 3 četrt ure pri njem.

Iz italijanske zbornice poslancev. Posl. Imbriani je na glasu v italijanskem parlamentu. Ne morda radi svojega pozitivnega, plodnega dela, ampak radi svoje vztrajnosti v prirejanju sitnosti in zaprek vsaki vladi. Tako je ta mož takoj po sestanku zbornice poslanske stavil predlog, da Italija ostavi Eritrejo tekom 8 dni. Mož je gotovo sam vedel, da ta predlog nima nikake praktične veljave, kajti: kje naj bi vzeli sedanji oficijelni krogi toliko moralnega samozatajevanja, da bi se mogli odločiti za takov radikalni korak? Jasno je bilo torej že a priori, da zbornica odkloni ta predlog. Imbriani pa je vendar malo ponagajal vladi in pa provzročil, da se je širši svet spomnil dragocene ekzistencije njegove.

Še Li-Hung-Čang. Sedaj ni več dvomiti, da je svetovnoznani (vsaj po imenu!) kitajski podkralj, Li-Hung-Čang, pal v nemilost pri svojem cesarju. Li je imel vedno mnogo neprijateljev, ki so ga svoječasnno skušali ugonobiti celó s tem, da so hoteli zvaliti na njega vso odgovornost za poraze v vojni z Japonsko. Potovanje starega kitajskega državnika bilo je videti kakor nekaka posebna rehabilitacija, toda isto ni bilo drugo, nego nova spletka njegovih nasprotnikov, ki so spretno izkoristili njegovo odsotnost, da ga izpodkopljejo. Li-Hung-Čang je bil to uganil in skušal na vsak način, da bi se odtegnil temu potovanju, toda moral se je kloniti povelju cesarjevemu. Za časa njega odsotnosti spletkarilo se je tako drzno proti njemu, da mu je neki odlični prijatelj sporočil svarelilo, naj se nekaj let nikar ne vrne v domovino. Li pa ni poslušal tega prijateljskega nasveta, ampak se je vrnil domov. Dasi se niso uresničile bojazni njegovih prijateljev, vendar ga je cesar vsprejel vse drugače, nego presrčno in ako jo Li-Hung-Čangu ni dogodilo goršega, zahvaliti se ima le okolnosti, da ga ščiti cesarjeva mati. Toda sovražniki njegovi rujejo in ne mirujejo in danes ali jutri utegne izredni odposlanec drago plačati to, da je povoljno završil svojo nalogo. In to bode veliko razočaranje za vse one Evropejce, ki so se toliko trudili, da si pridobé njegovo naklonjenost za interese svojih držav!

Različne vesti.

Iz Rima nam je došlo povsem zaupljivo poročilo, da je bil msgr. Glavina, škof teodozijskopoliški (sedaj v pokoju v Šklednju) danes povišan v čast nadškofa nadškoške Pelusium (Tiné) v Egiptu.

To je najprimernejši odgovor rimske stolice na drzne tožbe municipija tržaškega! Ta slavna oblast dobiva v novejem času jedno zaušnico za drugo! Kakor privoščamo slavnemu municipiju to moralno klofuto, tako iskreno čestitamo bivšemu vladiki svojem na tem odlikovanju in na zadoščenju, dobljenem od najvišje cerkvene avtoritete.

Imenovanja v financii. C. kr. namestnik v Trstu kakor predsednik finančnega ravnateljstva na Primorskem, je imenoval konceptue vezbenike Josipa Saulija, dr. Karla Ghezza in Leva Fillinicha finančnimi koncipisti.

† I. Navratil. Z Dunaja nam pišejo dne 30. novembra: „I, kaj pa mislite, s sedemdesetimi leti pač ne smem več ponočevati“, odgovoril mi je v svoji prijazni, šegavi navadi, ko se je poslavljaj že pozno v noč od nas, slovečih 4. marca 1895. v „Slovanski Besedi“ njegovo sedemdesetletnico, ker sem ga hotel še nekoliko zadržati, češ, slavljeneec vendar ne sme prvi ostaviti družbe. „Pa res, g. Navratil“, pripomnil je neki drug znanec, „danes bi lahko napravili izjemo, saj v čilosti se lahko skušate z marsikakim mladeničem“. Zaman, ostavil je vesel in krepak družbo, mnogobrojno družbo dunajskih Slovencev in Slovanov, ki je ob isti priliki pokazala udanost in spoštovanje njemu, svojemu starešini, njemu, zaslužnemu pisatelju in boritelju Slovenstva. — Vsi smo tedaj gojili vročo željo in opravičeno nado, da nam slavljeneec učaka še dolgo vrsto let. A žal, nedolgo potem je opasno obolel in potvrdi se je moral nevarni operaciji na kirurški kliniki. Srečno je zopet okreval, a prejšnje čilosti vendar ni bilo več! Oslabel in hiral je

od tedaj, — a da nam ga ugrabi neizproсна smrt tako hitro, tako nenadoma, tega si nikdo ne bi pričakoval. Vse je presenečila in pretresla vest o njegovi smrti (28. novembra.) Danes pa smo izročili tuji zemlji truplo zvestega slovenskega rodoljuba. Pogreba se je udeležilo veliko število na Dunaju živečih Slovencev, mnogi gg. državni poslanci in obilica slovenskega dijaštva. Krsto so krasili venci rodovine, „Slovenske Matice“, kateremu društvu je bil pokojnik odbornik in poverjenik, „slovenskega kluba“, kateremu je bil predsednik in duša, „slovanske Besede“ dunajske itd. V cerkvi so zapeli „Slovenijani“ mile žalostinko „Blagor mu“. Tako smo se poslovili turobnim srcem od njega, za vedno.

Ivan Navratil je bil jeden najmarljivejših slovenskih pisateljev. Pričel je z dopisovanjem v „Novice“, ustanovil pozneje „Vedeža“, podpiral list „Slovenija“, — a bil tudi sotrudnik skoro vsem leposlovnim listom in zbornikom slovenskim. Kakor urejevalec raznih šolskih beril, kakor sotrudnik mnogih slovarjev in državnega zakonika, kakor živatopisec mnogih slavnih slovanskih mož si je pridobil velikih zaslug za našo književnost. A njegovo glavno, monumentalno delo je priobčevala „Slovenska Matica“ v svojih letopisih, opise slovenskih vrah in narodnih običajev, primerjajoče te z drugimi slovanskimi in narodnimi. Navratil je prvi slovenski folklorist, le žal, da za ta težavna in trudapolna svoja poučavanja in prizadevanja ni našel v polni meri one podpore in onega priznanja, katero je zaslužil.

Živé na Dunaju, kjer je služboval kakor vodja pomočnih uradov na najvišjem sodišču, zahajal je vedno rad v slovensko družbo, kateri je bil duša, katero je razveseljeval in kratkočasil s svojo šegavostjo in dovtipnostjo, s pripovedovanjem raznih dogodov iz svojega življenja ali z mnogimi, stereotipnimi anekdotami. Bil je vedno dobrovoljen in dobrodušen. Ko se je ustanovil „Slovenski klub“, središče starejšim dunajskim Slovincem, izvolili so si ga ti v predsednika. — Ko se je ustanovilo „Slovensko podporno društvo za visokošolce na Dunaju“ stopil mu je Navratil na čelo ter mu je bil vedno zvest in marljiv predsednik, kakor je tudi bil „Sloveniji“ podpornik in prijatelj. Seznanil se je tako skoro z vsemi dunajskimi ali začasno na Dunaju bivajočimi rojaki. Znan in spoštovan pa je bil tudi v slovanskih krogih stolice, znan in spoštovan v domovini, katere ni nikdar pozabil v tujini, za katero je deloval in se trudil na slovstvenem polju. Doma bil je iz bele Krajine, poznal je torej že od malega tudi hrvatski narod, a pozneje priučil se je še mnogim slovanskim jezikom ter proučeval njih književnost, tako, da je bil i po učnji, i po občevanji vrlo izkušen in zaveden Slovan. Zato pa njegova smrt ni zadela britko samo njegove obitelji (zapustil je hčer in sinova, oba v državni službi v Bosni) ne le njegovih mnogoštevilnih ožjih prijateljev, temveč tudi širše kroge slovenske in slovanske. Fr. Göstl.

Mali in — veliki otroci se opozarjajo, da naj nikar ne pozabijo, da bode v soboto „Miklavžev večer“ v telovadnici „Tržaškega Sokola“. — Za velike otroke prinese „Miklavž“ poln koš dobrih — naukov! Pa tudi družih koristnih in lepih daril bode vmes. — Stariši, ki želé obdarovati svoje otroke, naj jutri ali pojutrnjem popoldne dopošljejo dotična darila — dobro zamotana in jasnim napisom — v telovadnico „Trž. Sokola“!

Za „Božičnico“ ženske podružnice so darovali: gospa Sidonija Kalister 10 kron, Helena Kalister 6 kron, č. g. msgr. Černe 60 kron, N. N. 10 kr. gg. Slavica, Josipina Delkin, Marija Fratrik, Mar. Abram, Irene Abram, M. Dollenz in Vek. Dollenz po 4 krome Vsem cen. darovateljem najpristrčnejša zahvala.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani je nabrala Gopa Wiesel z Divače dné 8[10 v restavraciji v Divači 4 Kr., in 11[10 v Remah 3 Kr. Živela!

Kratko pojasnilo. Na dopis od Sv. Lucije na Mostu nam je poslala oseba „v znanem narodnem zavodu“ v Gorici to-le pojasnilo: „V dopisu omenjeno pismo je imelo le edino ta namen, da opozori tamošnje redoljube na dejstvo, da so nekateri goriški tekmovalci Mose tovi — ki so pa še hujši narodni nasprotniki naši — hujskali naše judstvo po deželi proti njemu s tem namenom, da bi potem oni sami več prodali na semnju. Torej

iz lastne dobičkarije. Isti osebi je bil znan namreč slučaj, da so radi tega hujskanja v vsaki vasi morali orožniki varovati g. M., ker so ga hoteli napasti nabujskani mladeniči. Kakšno korist bi imeli taki zavedenci, ako bi bili res izvršili to, kar so drugi želeli, to prepuščamo v razsodbo čitateljem. Pismu je bil torej samo ta namen, da pravčasno odvrne od morebitnega hujskanja, nikoli pa ne ta, da bi priporočalo posredno ali pa neposredno g. M. To vse pa se je zgodilo še-le potem, ko je g. M. slovesno izjavil, da je Slovenec in da kakor tak tudi umre. In na podlagi te izjave je bilo povdarjeno v pismu, da, ker v Gorici, žal, nimamo narodnih trgovcev, da moramo torej izbirati med dvema zloma — manje zlo. — Tako se ima tolmačiti omenjeno pismo“.

Jemljemo na znanje. „Primorski list“ izjavlja, govore o imenovanju msgra. Mahniča škofom na Krku, in z ozirom na našo izjavo, da hočemo računati le z bodočnostjo: „Da, bodočnost pokaže, da novi škof bode vodil škofijo v duhu čiste pravičnosti, pa bode tudi dobrohoten oče proganjenim in zatiranim. Ničevo je veselje židovsko italijanske klike“.

Mi seveda ne moremo vedeti, da-li je bil „Prim. list“ od novega škofa pooblaščen v to izjavo, ali ker vemo, da je bil ta list vsikdar v tesnih zvezah z veleč. g. drom. Mahničem, jemljemo na znanje to izjavo in si jo dobro zabeležimo. Saj družega ne zahtevamo mi, nego varstva — zatiranim in tlačnim.

Družbe sv. Cirila in Metoda vžigalice se izšle. Zaklopnicam narodnih barv je napis: Vžigalice „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Blago je izbrano, cene pa iste, kakor drugim vžigalicam. Zaloga je samo v trgovini Iv. Perdan-a v Ljubljani.

Ob enem so p. n. občinstvu na razpolago svinčniki, naslovljeni: Svinčnik „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Narejeni so v raznih barvah in po raznih cenah iz najboljšega materiala. Zaloga je le pri Jos. Petrič-u, trgovcu v Ljubljani, Kolodvorske ulice.

Rojaki! Kupujte in zahtevajte samo takih domačih vžigalic in svinčnikov. S tem ne razširjate samo slovenskega imena, ne dobivate samo dobrega blaga, ampak s tem podpirate tudi družbe sv. Cirila in Metoda. Za miklavževico, božičnico in godove sezite — Slovenci po njih!

Novo „celjsko vprašanje“, o katerem se je poslednje dni razpravljalo po nemških časopisih, se torej uresniči. Iz Gradca poročajo namreč o tej stvari: Glasom neke vesti, došle županu v Mariboru od graškega vrhovnega deželnega sodišča, odločeno je vprašanje o osnovi sodišča v mestu Mariboru. Občina Maribor je pozvana, da doprinese takej donesek v to svrhu, da se olajšajo izdatki državi. Deputacija mariborskega mestnega sveta pod vodstvom župana šla je k ministerstvu pravosodja, da poizve, kaj je na stvari. Govori se, da so že završene dotične razprave. Zidanje sodnega poslopja bode stalo državo do 400.000 glđ. Dogovorjeno je, da občina da zemljišče in prinesek 100.000 glđ., a občina dobi obe zgradbi okrajnega sodišča. V osnovitvi tega „slovenskega“ sodišča vidi je „Nemci“, kakor smo že sporočili, novo nevarnost za „nemštvo“ v južni Štajerski, kakor je temu „nemštvu“ nevarnost gimnazij v Celju.

Izpred porotnega sodišča. Včerajšnjega dne zaslišavali so se svedoki v razpravi proti Edvardu Moravtzu in tovarišem, obtoženim hudodelstva tatvine, oziroma sokrivnje. Sinoči se je zaključilo dokazovalno postopanje. V današnji razpravi bili so govori javnega tožitelja in braniteljev; obsodba razglasi se bržkone nocoj.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali od 1. do 30. novembra t. l.: Gosp. Ant. Šlamberger c. kr. notar v Ljutomeru, kot volilo pokojne Jere Filipičeve po odšteti dedni pristojbini 89 glđ. 25 nč.; gosp. Matin Peteli, c. kr. prof. v Novem Mastu, 5 glđ.; sl. uredništvo „Zgodnje Danice“ zbirko 10 glđ.; preč. gosp. mestni župnik Iv. Vrhovnik, blagajnik Šentjakobsko-trnovske moške podružnic v Ljubljani, 67 glđ., katere je nabral povodom otvoritve Velikovške šole; veleč. gosp. kurat Fr. Tavčar 2 glđ.; gosp. slikar Ljud. Grilec 1 glđ. vsled dobljene stave; gosp. Ivan Rebek, ključničarski mojster v Celju 3 glđ.; gosp. Lovro Letnar, nadučitelj v Mengešu, 2 glđ. 80 nč. iz

prihranilčeka; veleč. gosp. Jos. Vodošek, kapelan v St. Ruperta nad Laškem, 5 gld., katere je zložila „Grassellijeva vesela lovska družba na Kalobji“; podružnica za St. Kancijanu in okolico 23 gld. 50 nč. letnine; gosp. Ant. Goršek, blagajnik podružnice v Žalcu, 30 gld. kot čisti dobiček v družbin prid prirejane veselice in kot blagajnik kluba proti brezpotrebni rabi besed, posebno nemških spačkov prvo zbirko 2 gl.; podružnica v Šiški po svojem gosp. tajniku Jos. Tavčar 135 gld. letnine za l. 1896.; gosp. Leopold Tratnik hiš. posest. in pasar v Ljubljani, 1 gld.; veleč. gosp. Fr. Bratkovič 100 gld. letnine za žensko in moško podružnico v St. Juriju ob juž. želez.; podružnica za Laški trg in okolico po svojem gosp. predsedniku Konradu Elsbaier 24 gld. letnine in 10 gld. kot podporni donesek, ki ga je daroval preč. gosp. J. Smolej, župnik pri Sv. Miklavžu nad Laškem; Mohorjani prisilne delalnice v Ljubljani 1 gl. 75 nč.; preč. gosp. dekan Ivan Lukežič, prvomestnik podružnice v Komnu 10 gld. 40 nč. letnine in ustanovnine; gosp. blagajnik podružnice v Rečici 1 gld. 80 nč., katere je gosp. Iv. Gösar nabral v veseli družbi; gosp. Ant. Terčelj, blagajnik moške podružnice v Ajdovščini, 40 gld. letnine in 30 gld. čistega dohodka v družbin prid prirejane veselice; podružnica v Konjicah 30 gld. 35 nč.; družba čistilcev novodošlega ribniškega dekana, preč. gosp. Fr. Dolinarja, zbrana na dan njega slovesne instalacije 15. nov. t. l. v gostilni pri Cenetu 16 gld. preč. gosp. Iv. Lakser, župnik v Hotečici, 2 gld.; preč. gosp. župnik Anton Žlogar, prvomestnik podružnice za „Gorenjsko Dolino“ zbirko 29 gld.; gosp. Jos. Lipuš, prvomestnik podružnice za Priboves, 5 gld. 50 nč., katere je nabral pri podružničnem obnem zboru; preč. gospa Franja Mally, tovarnarjeva soproga v Ljubljani, 100 gld. pokroviteljnine in veleč. gosp. Ivan Renier, kapelan pri Sv. Jakobu v Ljubljani, 1 gld.

Za pobita okna Velikovške šole so ta čas poslali: Veleč. gosp. Fr. Šaloven, kapelan v Žrečah 3 krone, 2 kroni je daroval gosp. trgovec Ig. Šmid, 1 krono pa tovariša; preč. gosp. Peter Bohinjec, župnik v Horjulu, 5 gld.; veleč. gosp. Marko Vales, kurat v Branici, 3 gld.; gosp. blagajnik podružnice za Rečico 7 gld. 80 nč., katere je nabral pri banketu ob priliki blagoslovljenja nove šole 19. nov. t. l. in veleč. gosp. kapelan Jos. Cerjak 12 gld., katere je zložila vesela družba zbrana pri Sv. Križu poleg Slatine.

Zahvaljujoč se današnjim požrtvovalnim darovalcem kličemo živel nasledniki.
Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Opica — morilka. Ni dolgo temu, odkar se je v neki budimpeštanski vili nastanila vdova častnika, Klara Löcsy. Ta gospa je morala dosti dobro živeti, kajti ni ji bila potrebna nje penzija, ampak nosila je denar v hranilnico, ker je imela dovoljno svojega premoženja. Kratila si je čas z negovanjem različnih živalij. Pred par meseci si je kupila veliko opico, pavijana, za katerega je dala 80 gl. in dva krasna kodrasta psa. Ta pavijan je bil jako inteligenten, a gospa ga je pazila in negovala, prala, kopala in najbolje hranila. Pred 8 dnevi je gospa obolela in je morala ostati v postelji. Nje služabnica se ni dosti brigala za pavijana in tako je ta žival večkrat ostala gladna. Ko je gospa zopet ustala in pristopila k pavijanu, skočila je besna žival vanjo. Pavijan je morda hotel maščevati se na zanemarjenju, katero pa ni bila zakrivila gospa. Raztrgal ji je in razgrizel nos v same krpe. Domačinom se je posrečilo velikim trudom, odgnati besno žival in jo zapreti. Poslali so po konfederca, katerega sluga so komaj ujeli in povezali razkačenega pavijana. Toda v sobi je bil vse razbil in raztrgal, kar je le mogel. Nesrečna gospa je umrla po treh dneh v strašnih bolečinah.

Togoten samomorilec. Na železniški postaji Erszebetfalva je te dni načelnik postaje opazil človeka, ki je stal med tračnicama in nepremično gledal vlak, prihajajoči mu nasproti. Načelnik je opozoril moža, naj se umakne in prisotni ljudje so kričali, toda mož se ni gnil. V najkritičnejem trenutku je priskočil načelnik, pograbil moža in ga odrinil s proge. Jeden trenutek kasneje, in lokomotiva bi bila podrla oba. Občinstvo je burno pozdravilo ta junaški čin načelnika. A neznanec, kateremu je načelnik rešil življenje, zasolil je po-

slednjemu krepko zausnico in se zarežal: „Kaj to vam mari, ako se jaz hočem umoriti?“ Občinstvo bi bilo dobro izklestilo brezobraznega smrtnega kandidata, da ga niso orožniki odveli pod varstvom bajonetov.

Leterijske številke, izrečane dne 2. t. m.:
Brno 80, 58, 79, 45, 65.

Spomini na Koroško.

(Dalje.)

So pač taki odnosi! Tudi na poslance ne smemo zvrčati krivde; sami smo krivi, ter sami smo vredni batin — a tudi poslanci so izšli iz naroda. Poslancem je smeti torej pripisati razumno le toliko krivde, kakor jo je na vsem narodu.

No, morda pa vendar pride do preobrata, ki nas reši iz mučnega narodnega stanja. Morda pa vendar ostane poslopje družbe sv. Mohorja naša narodna palača.

V svobodnem času sem porabil vsako priliko, ki se mi je nudila, da sem spoznaval javno življenje na Koroškem, o katerem sem zamogel dobivati kolikor toliko natančnih slik z ozirom na tamošnji slovenski življ. Slučajno sem se seznanil z nekim koroškim učiteljem. To vam je bil German. Sovražil je vse, kar je količjak dišalo po slovaškem. Prečuditi se ni mogel našim šolskim odnosom, ko sem mu pripovedoval, da so šolske oblasti v narodnem oziru pri nas bolj pravične, nego na Koroškem ter da se v naših šolah uče vsi predmeti v materinščini. Oporekal mi je, da to ne more biti resnično, in če tudi je, se mora v najkrajšem času spremeniti; brez nemščine da ni mogoče shajati v naši Avstriji. Revče se mi je je togetilo ter nekaj kvasilo o „Schulvereinu“, ki mora v kratkem tudi k nam poslati zdatne pomoči. Skušal sem ga pridobiti z lepa za pravično stvar, kajti mislil sem, da mi je posla z inteligentnim učiteljem. Opozoril sem ga na razne pedagogice, ki so priporočevali poučevati deco na podlagi materinega jezika, ker le tak pouk je vreden, in povdarjal sem mu, da je tako zapovedano tudi v naših državnih osnovnih zakonih.

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 3. Ministerski predsednik je zagotovil neki deputaciji pod vodstvom poslanca Stalitzke, da že v prihodnjem zasedanju nove posl. zbornice predloži finančno predlogo za zgradbo druge železniške zveze Trsta.

Dunaj 3. (Zbornica poslancev). Dr. Ruas in tovariši so izročili nujni zakonski načrt za odpravo kolpartažne obrti in časnškega koleka. Zanj so postavili nujni predlog, da mora proračunski odsek v 8 dneh poročati o tem načrtu. Na to je zbornica v drugem in tretjem branju vsprejela zakonski načrt o fidejkomisu grofa Čartoriskega in vse predloge za uravnave plač državnim uradnikom.

Pariz 2. Letina na vinu Francozke v letu 1896, vtevisi Algerijo, znaša 49 milijonov hektolitrov, torej skoro 18 milijonov več nego l. 1895.

Zanzibar 3. Plemena Somalis in Mojodovo so umorila italijanskega konzula Cechija, kapitana ladij „Volturno“ in „Stafetta“ ter 6 častnikov. 100 mož je ranjenih. Podrobnosti o tem napadu še ni.

Trgovinske brojavke in vesti.

Trst. Trg. Pšenica: Slabe ponudbe, manjka povpraševanje. Trg mlačen. Prodaja le 8000 mt. st. 5 nč. ceneje. Vreme: lepo. Praga. Nerafinirani sladkor for. 11 95, november-december 12 02.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst: carino vred odpošiljatev precej f. 33 50 33 75 Concasse 34 50—34 75 Četvorni 36—37. V glavah sodih 37—38. Havre. Kava Santos good average za december 58 25 za april 58 50.

Hamburg. Santos good average za december 48 25 za januar 1897. f. 48 75, za september 49 75.

Dunajska borza 3. decembra 1896.

Delavni dolg v papirju	všeraj	daneš
101.35	101.35	
101.80	101.80	
123.65	123.70	
100.75	100.75	
348.65	348.25	
119.90	119.95	
9.53 1/2	9.53	
11.78	11.78	
45.30	45.45	

Stenski koledar za l. 1897

Od več strani se je naglašala potreba koledarja v slovenskem jeziku za rabo v pisarnah. — Tiskarna Dolenc v Trstu priredila je za leto 1897 tak koledar in ga prodaja po 20 nč. komad, s pošto 25 nč. Kdor si ga želi, naj pošlje omenjeni tiskarni po nakaznici 25 nč. in natančen naslov, ali pa naj pride sam v tiskarno, trg velike vojašnice št. 2, kjer ga dobi po 20 nč. komad.

Cassa di Risparmio Triestina

(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne vloge v bankovnih od 50 nč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9—12. ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure popoldne. Obresti na knjižice 3%.

Plačuje vsak dan od 9—12. ure popoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.

Ekomptuje menfice domicilirane na tržaškem trgu po 3%.

Posujsu na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld po 4%.

Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5%.

Daje denar proti vključenju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. 2—24

Trst, dne 5. maja 1894.

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici S. Zaccaria števil. 1 (mej ulicama Chiozza in farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in pošteno vago ter se priporočam z vso

udanostjo

Vekoslav Grebeno.

Pserhofer-jeva

lekarna „Pri zlatem državnem jabolku“
DUNAJ I. Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer eve čistilne kroglice

so davnoskušeno, lahkočistilno od več zdravnikov občinstvu priporočano domače sredstvo. Te kroglice so iste, poznane pri občinstvu že več desetletji pod imenom „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“ ter se izdelujejo pristne jedino v lekarni „Pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj I. Singerstrasse števil. 15.

Teh kroglice stane: 1 škatlica z 15 kroglicami 21 nč., jeden zavitek z 6 škatlicami 1 gld. 5 nč. Ako se znesek predplača stane s poštnino vred: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 nč., 2 zavitka 2 gld. 30 nč., 3 zavitki 3 gld. 35 nč., 4 zavitki 4 gld. 40 nč., 5 zavitkov 5 gld. 50 nč., 1 zavitek 9 gld. 20 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve čistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pis-
menih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhofer, 1 posodica 40 nč., prosto poštnine 65 nč.

Trpotčev sok, za lečenje sliza 1 stekl. 50 nč.

Balzam za goltanec, 1 stekl. 40 nč., poštnine prosto 65 nč.

Stoli-ovi kola, preparati, izborna krepilno sredstvo za želodec in živce, 1 liter kola-vina ali elektrija 3 gld., pol litra 1 gld. 80 nč., en četrt litra 85 nč.

Granka tinktura za želodec, (prej življen-
Praske kapljice imenovane). Rahlo raztopljajoče sredstvo ki
Razvoh imenovnih izdelkov so deloma v zalogi vse v avstrijskih časnikanah napovedane tu- in inozemske farma-
centične specialitete. Na zahtevanje priskrbuje se točno vsako v skladišču nabavljajoče se blago po nizki ceni.

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštmem povzetju.

Pri dopošiljanju denarja po poštni nakaznici stane porto postil
manj kakor po povzetju.

oživilja in krepki želodec, kadar je pokvarjen. 1 bočica 22 nč.,
1 tucet 2 for.

Mastilo za rane, 1 steklenica 50 nč.

Tanokininska pomada J. Pserhofer, pospešuje
rast las, 1 škatlica 2 gld.

Ranocelni obliži od pok. prof. Steudela, 1 lonček
50 nč., prosto poštnine pa 75 nč.

Unverzalna čistilna sol A. W. Mullricha do-
mače sredstvo proti po-
sledicam slabe prebave, 1 omot 1 gld.